

Raadsvoorstel

Onderwerp	Zienswijze op concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau voor Milieueffectrapportage Regionale Energiestrategie Groene Metropoolregio
Zaaknummer	Z/22/434466
Documentnummer	INT/22/1127208
Portefeuillehouder	Aad van Orden
Portefeuille	Ruimtelijke ontwikkeling
Behandelend ambtenaar/afdeling	Ronald van der Vorst
Telefoon	0316-595298
E-mail	r.vandervorst@zevenaar.nl

1. Samenvatting

In de Groene Metropoolregio werken we samen aan een milieueffectrapportage (plan-MER) voor de Regionale energiestrategie. Dit doen we omdat voor duurzame elektriciteitsprojecten van een bepaalde omvang vanuit de Wet Milieubeheer een milieueffectrapportage (plan-MER) noodzakelijk is. Een plan-MER is een proces uitmondend in een rapport, dat inzichtelijk maakt wat de effecten zijn van een ruimtelijke ontwikkeling op het milieu, inclusief natuur en landschap. Het is een instrument om deze effecten expliciet (bestuurlijk) te kunnen afwegen.

De eerste stap van de plan-MER is een Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD). Deze ligt nu voor en beschrijft de onderzoeksvraag, de scope en het detailniveau van het MER-onderzoek en de alternatieven die onderzocht worden.

2. Raadsvoorstel

Wij stellen u voor om:

1. Kennis te nemen van de concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD), die de kaders bepaalt voor de milieueffectrapportage (plan-MER) Regionale energiestrategie (RES) van de Groene Metropoolregio (GMR).
2. Bijgevoegde zienswijze op de NRD in te dienen bij de GMR.

3. Doelstelling en beoogd resultaat

De NRD heeft tot doel om betrokkenen en belanghebbenden te informeren over de inhoud en diepgang van het op te stellen plan-MER en hen te raadplegen over hun zienswijzen.

Een gedragen plan-MER helpt de RES 1.0 sneller te borgen in omgevingsbeleid en kan dienen als beslisinformatie voor mogelijke aanpassingen en keuzes in RES 2.0. en de regionale verstedelijkingsstrategie.

4. Argumenten

1.1 *Om een zienswijze in te kunnen dienen is het nodig de inhoud te kennen.*

Hieronder lichten we het plan-MER proces kort toe. In de volgende argumenten komt de inhoud van de NRD aan bod. Ter toelichting en samenvatting zijn als bijlage bij dit voorstel vragen en antwoorden over de keuzes in de concept NRD toegevoegd.

Om tot een Milieueffectrapportage (plan-MER) te komen doorlopen we twee fasen:

Fase 1: (concept) Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD)

Fase 2: Milieueffectenrapportage (Plan-MER)

Momenteel bevinden we ons in Fase 1: de concept NRD. Deze concept NRD markeert de start voor de plan-MER. In dit concept NRD is uiteengezet welke alternatieven worden onderzocht in het plan-MER, om invulling te geven aan de ambitie van 1,62 TWh duurzame elektriciteitsopwekking binnen de regio. Ook laat de concept NRD het beoordelingskader zien waaruit blijkt op welke milieuaspecten deze alternatieven worden onderzocht en op welke wijze de milieueffecten worden beoordeeld. Het milieuonderzoek zoals gepresenteerd in deze concept NRD wordt uitgevoerd in het plan-MER. Ter toelichting en samenvatting zijn als bijlage bij dit voorstel vragen en antwoorden over de keuzes in de concept NRD toegevoegd.

De plan-MER-fase maakt vervolgens de geschikte en geschikt te maken gebieden voor wind- en zonne-energie binnen de regio inzichtelijk. Het plan-MER biedt daarmee handvatten aan de regio om haar ambitie voor grootschalige elektriciteitsopwekking een stap verder te brengen. Het plan-MER biedt een transparante en integrale milieuafweging voor het maken van de locatiekeuzes op hoofdlijnen. Deze locatiekeuzes worden vastgelegd in de RES 2.0, een ruimtelijk programma in het kader van de Omgevingswet, waarover de raad een besluit neemt. Ook vormt de plan-MER input voor de regionale verstedelijkingsstrategie.

1.2 *Met het plan-MER onderbouwen we het bod van RES 1.0.*

In het plan-MER worden – vanuit milieuaspecten – de mogelijkheden voor wind- en zonprojecten in de gehele regio onderzocht. De zoekgebieden voor wind en zon uit de RES 1.0 worden in het plan-MER opgenomen als o-variant. We onderzoeken daarmee de zoekgebieden van de RES 1.0 op milieueffecten. Het plan-MER kijkt vervolgens breder, naar de hele regio en verdiept die analyses door binnen de regio vier thematische alternatieven te onderzoeken: natuur, landschap, leefomgeving en energiesysteem.

De vraag die in het plan-MER wordt beantwoord luidt: “Welke gebieden zijn vanuit milieueffecten geschikt, geschikt te maken, of ongeschikt voor de ontwikkeling van ten minste 1,62 TWh duurzame elektriciteit, regionale warmtebronnen en de benodigde energie infrastructuur binnen de Groene Metropoolregio, en hoe kan dit - naast de referentie RES 1.0 - worden ingevuld aan de hand van vier thematische alternatieven?”

1.3 *Via vier alternatieven (landschap, natuur, leefomgeving en energiesysteem) onderzoeken we de 'hoeken van het speelveld' voor de ontwikkeling van zon- en windprojecten.*

Naast gebieden waarin 'harde' milieubelemmeringen gelden en gebieden waarin geen milieubelemmeringen gelden, zijn er gebieden met 'zachte' milieubelemmeringen. Hier zijn

grootschalige zon- en windenergieprojecten mogelijk, maar niet vanzelfsprekend. Door binnen de regio de ontwikkeling van energie te koppelen aan andere waarden, zoals natuur, landschap, leefomgeving of het energiesysteem, onderzoeken we een aantal alternatieven om het doel van ten minste 1,62 TWh energieopwekking in 2030 te behalen. Deze alternatieven vormen een soort 'hoeken van het speelveld'. Het voorstel voor deze vier alternatieven is tot stand gekomen door inbreng vanuit de zestien gemeenten, de provincie en regionale belanghebbenden.

1.4 We gaan voor een concept NRD die door de samenleving wordt gedragen.

Regionale stakeholders zijn vanaf de start van het (NRD-)proces betrokken en eenieder krijgt de mogelijkheid tot het geven van een zienswijze op de concept NRD. In de paragraaf 'Participatie' is toegelicht hoe de stakeholders zijn betrokken en wat hun inbreng tot nu toe is geweest.

2.1 Deze zienswijze ondersteunt de inhoud van en keuzes in de concept NRD.

Een concept zienswijze is als bijlage bijgevoegd.

5. Kanttekeningen en risico's

1.1 Het gelijktijdig publiceren en bevoegd gezag zijn met 17 overheden is gecompliceerd.

Alle 16 RES-gemeenten en de provincie zijn voor de plan-MER bevoegd gezag. Het gelijktijdig publiceren, plus het beantwoorden van zienswijzen via 17 kanalen is een procesuitdaging. Daarnaast wordt in de Wet Milieubeheer consequent gesproken over één bevoegd gezag voor een plan-MER. Een proces met meerdere bevoegde gezagen is nog niet eerder door de rechter getoetst. Uit ingewonnen juridisch advies blijkt dat dit mogelijk is.

1.2 De lange doorlooptijd van het plan-MER traject kan leiden tot onzekerheden en vertraging van wind- en zonprojecten.

De provincie Gelderland krijgt van initiatiefnemers van wind- en zonprojecten binnen de Groene Metropoolregio vragen over de kansrijkheid van energieprojecten. De provincie kan echter pas met onderbouwde antwoorden komen over geschiktheid van locaties na afronding van het plan-MER. Indien de doorlooptijd van het plan-MER traject te veel opgerekt wordt, betekent dit onzekerheden bij initiatiefnemers en vertraging van ontwikkelingen van energieprojecten.

6. Klimaat en duurzaamheid

De plan-MER is noodzakelijk om de realisatie van een regionale energiestrategie borgen en verder te brengen.

7. Communicatie en participatie

Communicatie over het besluit

De kennisgeving behorend bij de publicatie van de NRD en het voornemen tot het doen van het planMER via lokale kanalen. Deze kennisgeving is als bijlage 3 opgenomen.

Binnengekomen zienswijzen worden door de Groene Metropoolregio verzameld. Hier wordt ook de beantwoording ambtelijk voorbereid. Zo kunnen gelijke zienswijzen in de hele regio gelijk worden beantwoord. Alle zienswijzen worden gebundeld en beantwoord in een Nota van Beantwoording. In een 'Notitie wijzigingen', geven we aan wat er wijzigt ten opzichte van de NRD. Deze Nota en Notitie worden samengevoegd met het NRD. Zij vormen samen het definitieve NRD. Deze documenten worden besproken op het Bestuurlijk Platform Circulaire Regio en ter vaststelling aan alle colleges voorgelegd. Met het oog op de doorlooptijd van dit traject zullen we dan al wel gestart zijn met de voorbereidingen voor de planMER.

Participatie

Als uitgangspunt is bij de RES 1.0 afgesproken: 'Lokale autonomie waar dat kan en benutten van de kracht van de regio waar dat moet'. Zo ook op gebied van participatie. Het planMER is een onderzoek op regionaal niveau. In lijn met het plan van aanpak PlanMER RES zijn regionale stakeholders uitgenodigd om deel te nemen in de dialogen om deze NRD te vormen. Regionale stakeholders hebben meegedacht in drie omgevingsdialogen over welke milieueffecten worden onderzocht en hoe gedetailleerd. In de bijlagen vindt u de verslagen van de omgevingsdialogen en hoe met de bijdragen in de omgevingsdialogen in de NRD of planMER wordt omgegaan.

Hiertoe hebben we een inventarisatie gemaakt van potentiële kennisvelden en belangen in de RES en van regionale organisaties (bijlage lijst regionale organisaties uitgenodigd en aanwezig is onderdeel van de NRD). Indien er geen regionale organisatie hiervoor beschikbaar was hebben we belanghebbenden gevraagd een vertegenwoordiging aan te wijzen zodat alle kennis en belangen perspectieven op tafel konden komen.

Een aantal betrokken regionale belanghebbenden hebben in aanvulling op de dialoogavonden een brief geschreven. Een aantal zaken in de brief kunnen direct worden meegenomen in het planMER traject. De belanghebbenden vragen ook om RES 2.0 variant op te nemen in de planMER. In een gesprek met de bestuurlijk trekker RES is met de initiatiefnemers besproken dat we geen RES 2.0 variant opnemen in het planMER. We vinden een RES 2.0 variant zeer onwenselijk omdat we pas op basis van de uitkomsten van het planMER en op basis van inhoud uit andere lopende processen (zoals verstedelijking en netcapaciteit) het gesprek willen voeren over de invulling van de RES 2.0.

Na publicatie van dit NRD, kan eenieder tot 23 december een reactie geven op dit NRD. Aanvullend wordt op 3 november voor iedereen die geïnteresseerd is een online informatieavond georganiseerd. De zienswijzen worden beantwoord in de reactienota en geven mogelijk aanleiding tot aanpassingen in de NRD.

8. Kosten, baten en dekking

Voor de regionale activiteiten van de RES ontvangen we een bijdrage van het Rijk. Daarnaast heeft op 8 juni 2022 uw raad besloten over aanpassing van de begroting voor de opgave Circulaire Regio (RES) voor 2022. Uit deze middelen worden de regionale uren en uitvoering van het planMER gedekt, inclusief alle bijbehorende proceskosten tot 31 december van dit jaar. De financieringsafspraken voor RES 2.0 in 2023 verlopen middels de budgetbesprekingen voor de Groene Metropoolregio onder de opgave Circulaire regio.

9. Planning/verdere procedure

Planning NRD en planMER

De RES 2.0 is na het in werking treden van de Omgevingswet in veel gevallen planMER plichtig. Daarnaast is de RES 2.0 een uitwerking van beleid, waardoor de RES 2.0 een programma vormt op grond van de Omgevingswet. Dit heeft gevolgen voor de inrichting (en planning) van het RES-proces. Waar op landelijk niveau juli 2023 gold als streefdatum voor de RES 2.0, is dat nu december 2023. De planning is daarmee als volgt:

- Week 45 2022: kennisgeving planMER en publicatie NRD voor zienswijzen
- Week 51 2022: sluiting zienswijzeperiode NRD
- Q1 2023: opstellen Nota van Beantwoording, vaststelling NRD en start planMER
- Q2 2023: planMER
- Q4 2023: ambtelijk concept RES 2.0 met planMER als onderdeel

Vervolg

De zienswijzeperiode voor de NRD sluit op 23 december 2022. Het aanvullen van pro forma zienswijzen kan tot twee weken nadien. Alle zienswijzen worden gebundeld en beantwoord in een Nota van Beantwoording. In een 'Notitie wijzigingen', geven we aan waarin wat er wijzigt ten opzichte van de NRD. Deze Nota en Notitie worden samengevoegd met het NRD. Zij vormen samen het definitieve NRD. De definitieve NRD wordt besproken op het Ambtelijk Platform Circulaire regio en vervolgens voorgelegd aan op het Bestuurlijk Platform Circulaire Regio. Indien het Bestuurlijk Platform akkoord gaat met verzending aan colleges, wordt het definitief NRD ter vaststelling aan alle colleges voorgelegd. Vooruitlopend wordt gestart met de ambtelijke voorbereiding van het planMER. Het planMER is gereed in Q2 2023 en wordt na gereedkomen, via uw college, ter informatie aan de gemeenteraden/PS gestuurd. Het planMER vormt geen besluit op zich, maar wordt onderdeel van de RES 2.0 en de herijking van de Windvisie van de provincie. U zal vooraf of gelijktijdig een voorstel ontvangen hoe we het gesprek over de RES 2.0 willen voeren.

10. Bijlagen

De volgende bijlagen horen bij dit voorstel:

- 1127232 - Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD)
- 1127220 - Concept Zienswijze op concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau voor Milieueffectrapportage Regionale Energiestrategie Arnhem Nijmegen
- 1127233 - De kennisgeving van publicatie NRD voor zienswijzen en het voornemen tot het plan-MER
- 1127234 - Vragen en antwoorden over plan-MER en RES
- 1127235 - Verslagen omgevingsdialogen
- 1127236 – 1127238 – 1127239 - Verwerking van suggesties en opmerkingen uit omgevingsdialogen

Burgemeester en wethouders van Zevenaar

De secretaris
Danielle Jansen

De burgemeester
Lucien van Riswijk

Raadsbesluit

Onderwerp	Zienswijze op concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau voor Milieueffectrapportage Regionale Energiestrategie Groene Metropoolregio
Zaaknummer	Z/22/434466
Documentnummer	INT/22/1127208

De raad van de gemeente Zevenaar;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van Zevenaar van 8 november 2022;

gelet op hoofdstuk 7 van de Wet Milieubeheer;

besluit:

1. Kennis te nemen van de concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD), die de kaders bepaalt voor de milieueffectrapportage (plan-MER) Regionale energiestrategie (RES) van de Groene Metropoolregio (GMR);
2. Bijgevoegde zienswijze op de NRD in te dienen bij de GMR.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar, gehouden op 21 december 2022.

De griffier
I.M. van Dijk

De burgemeester
L.J.E.M. van Riswijk